

Rita Roca. Cor de xocolata

«M'agradaria arribar als 110 anys». Les ganes de viure de la manresana Rita Roca, amb 100 anys acabats de complir, es manifesten des de la primera frase que em diu en rebre'm a casa seva. Quan entro al saló d'estar, la trobo dreta, amb una brusa florejada i els llavis pintats de vermell i els cabells blancs crepats, a punt per explicar-me les vivències d'un segle de vida que s'escampen pels racons del menjador, on romanen llibres de remeis d'herbolaris, diccionaris de francès, plantes que omplen de color la llar i un retrat en record del seu marit, el Cisco.

Aquells que la coneixen la descriuen com una dona de caràcter i avançada pel seu temps, capaç d'adaptar-se als canvis sobtats de la vida, que la va portar a residir a França durant més de cinquanta anys i a retornar ara fa una dècada a la seva ciutat estimada, on va créixer en un entorn marcat per la Guerra Civil. «Les he passat de tots colors, però sempre he trobat un motiu per somriure i tirar endavant», destaca.

Per relatar-me la seva història, s'asseu en un sofà acompanyada per les seves dues cuidadores, la

Milagros i la Melania, que li acosten un àlbum per fullejar els records. De la seva infància conserva poques fotografies, però la seva memòria encara dibuixa la Manresa que es recuperava dels estralls de la guerra, que es va endur el seu germà, de la Lleva del Biberó. «Hi ha coses que no s'obliden mai, com aquell pa negre que menjàvem durant la postguerra», diu. El seu refugi era l'escola, on va aprendre a escriure i a llegir fins als tretze anys, quan va començar a treballar com a teixidora en diverses fàbriques de la ciutat. «M'hauria agradat continuar estudiant, però a casa necessitaven un sou més i vaig començar a teixir», explica. Durant els matins s'estava a la fàbrica i «algunes tardes anava a ballar el pasdoble», al Casino, on va conèixer el seu marit. «El Cisco era un bon home i de seguida me'n vaig enamorar», apunta amb un somriure.

Poc després de casar-se amb el Cisco i tenir les seves dues primeres filles, la Maria i la Rosa Mari, es van quedar sense feina «perquè van tancar moltes fàbriques de la ciutat». Van decidir emigrar cap a França i començar de nou en un altre país. «El principi va ser molt difícil, enyorava la meva gent i la meva terra», comenta. A poc a poc, però, aquell paisatge, aquell idioma i aquell cel diferent van començar a resultar familiars i van decidir comprar-se una casa de fusta a Le Blanc-Mesnil, una població als afores de París. Allà van créixer els seus dos fills petits, el Joel i el Jean-Claude, «que jugaven mentre cuidava l'hort i cosia». Més endavant, va començar a treballar com a cuidadora de persones grans, «mentre el Cisco feia de transportista d'una marca de xocolata boníssima que no soc capaç de recordar, però que sempre teníem a casa». Quan el matrimoni es va jubilar, va decidir tornar a Manresa, «perquè no vam oblidar mai les nostres arrels».

Mentre passa les pàgines de l'àlbum fotogràfic, els seus ulls somriuen en tot moment. La seva és una actitud d'agraïment per totes les vivències que li ha regalat la vida, malgrat que ara el seu dia a dia és molt diferent de fa uns anys. El Cisco ja no hi és, els fills viuen lluny, a França, i les cames ja no responen a l'hora de reprendre les llargues excursions que feia de jove, «però sempre contenta perquè és una persona que mira endavant», destaquen la Milagros i la Melania. D'alguna manera ha trobat l'alegria de viure en les petites coses quotidianes, com sortir a passejar amb les cuidadores, jugar al dòmino, tallar la verdura, mirar la televisió o menjar petites porcions de xocolata negra, «que va bé pel cor». De sobte, al final de la conversa, recorda la famosa marca de xocolata que consumien a França. «Ara ho recordo, era la xocolata *Côte d'Or*».